

DROBNE VESTI IZ CLEVELANDA

V ponedeljek 28. februarja večer zbrali so se zastopniki slovenskega Narodnega Doma v raznih kulturnih organizacijah Clevelandu, da ukrenejo vse potrebno glede razstave slik našega rojaka H. G. Perusheka iz Evanstona, Ill. Sestavljen je bil odbor, z raznimi odseki, ki so vodil vso akcijo. Predsednik odbora je bil Janko N. Rogelj, tajnikom Ludvik Medvešek, lagajnikom John Gornik, nadzornika sta Rudolf Perdan in J. B. Mihajlovich. V publiki vsi slovenskih listov v Clevelandu, dalje poročevalci za angleške, hrvatske, srbske in druge gori navedenih bolezni, je naša prva dolžnost iznajti odhod izhaja. Za pravilno zdravljenje glavobola moramo zdraviti bolezen, iz katere izhaja, oziroma moramo odpraviti vzroke. Preveč ljudi skuša potlačiti glavobol z različnimi pilulami in praški, toda to ne odpravi vzroka glavobola in se isti kmalu povrne, in sicer v hujši obliki. Mogoče je treba izčistiti črevesje, mogoče so ledvice prelane. Slaba navada je jemati razne tablete in pilule vsaki dan; to večkrat slabo vpliva na ledvice in na srce, in sčasoma bo tudi oviralo pravo želodca.

V minulem predpustu imeli smo v Clevelandu najmanj sto različnih veselje in maskarad. Predpust so zaključile na pustni večer kar tri maskarade: velika maskarada kluba društva Slovenskega Narodnega Doma, vršča se v obeh dvorah Slovenskega Narodnega Doma v Clevelandu; maskarada veselica "Odseka Naprednih" Slovenskega Delavskega Doma v Collinwoodu; maskarada veselica Slovenskega Doma na Holmes Ave. v Collinwoodu.

V nedeljo 6. marca obhajali smo triletnico otvoritve Slovenskega Narodnega Doma v Clevelandu s koncertom in igro. O tem na drugi strani.

Prihodnje predavanje, katero priredi Slovenska Narodna zveza v Clevelandu, vršilo se bo enkrat v drugi polovici marca. Predaval bo naš slovenski pisatelj H. G. Perushek.

V nedeljo 27. februarja vprizorilo je dramatično društvo "van Cankar" dramo "Saloma" sicer dvakrat, to je popoldne zvečer. Udeležba je bila prav dovoljna pri obeh vprizoritvah.

Četrto predavanje, katero je Slovenska Narodna Citalnica v Clevelandu priredila v tej sezoni 24. februarja zvečer, se je meslo tako dobro kot smo pričakovali, ali pa še bolje. Predaval je naš glasbenik in pesnik Mr. Ivan Zorman o lepi slovenski knjižnici, o naših pisateljih in pesnikih. Na prav lep poljuden način nam je predstavil očetni početek in razvoj našega slovstva, naše literarne. Začetnik je bil priročno Trubar, ki je želel širiti protestantizem med kmetstvom, izdal prve slovenske knjige. Za njim je predaval tudi nekaj druge, ki so se trudili izvijati in oblikovati slovenščino v književni jezik. Ustavil je seveda pri Josipu Jurčiču, našemu našemu najpoljudnejšemu pisatelju, potem pri Trdinu, evstiju, Stritarju, Tavčarju, esku, Finžgarju itd. Posebno po nam je opisal dela našega smrtnega Ivana Cankarja, ki bil na našem literarnem polju nekaj posebnega. Potem je predstavil naše pesnike, Vodnika, ki je oral ledino (Dalje na 2. strani)

ZDRAVSTVO

(Piše dr. Jos. V. Grahek, vrh zdravnik J. S. K. Jednote).

Glavobol.

Glavobol pomeni, da je nekaj napak v sistemu. Mogoče je vzrok glavobola razuzdano življenje, mogoče je obolel kakšen del telesa. Na vsak način kaže glavobol, da je v telesu nekaj v neredu in to je treba preiskati. Glavobol sam na sebi ni bolezen. Izhaja pa lahko iz različnih vzrokov, kot iz bolnih ušes, od vročnice, revmatizma, stafilisa, vnetega slepiča, sploh skoro od vsake bolezni. Glavobol povzroči tudi kronično zastrupljenje z alkoholom, tobak, kava, čaj, slabo zračene delavnice itd.

Ker glavobol izhaja iz ene ali druge gori navedenih bolezni, je naša prva dolžnost iznajti odhod izhaja. Za pravilno zdravljenje glavobola moramo zdraviti bolezen, iz katere izhaja, oziroma moramo odpraviti vzroke. Preveč ljudi skuša potlačiti glavobol z različnimi pilulami in praški, toda to ne odpravi vzroka glavobola in se isti kmalu povrne, in sicer v hujši obliki. Mogoče je treba izčistiti črevesje, mogoče so ledvice prelane. Slaba navada je jemati razne tablete in pilule vsaki dan; to večkrat slabo vpliva na ledvice in na srce, in sčasoma bo tudi oviralo pravo želodca.

Vaš glavobol mogoče izhaja od jeter, in če je to slučaj, vam bo zdravnik predpisal nekaj, kar bo pospešilo delovanje istih, in to bo tudi odpravilo vzrok glavobola. Ljudje, ki so podvrženi takozvanemu žolčnemu (bilious) glavobolu, morali bi paziti kaj uživajo. Taki ljudje bi morali zelo zmerno uživati maščobe, meso, sladke testenine in sploh močno hrano, in bi morali jesti več zelenjave. Če je potrebno vzeti eno nadaljno dozo odvajalne soli, da se ubravnimo zaprtja, naj se to stori. Ljudem, ki mnogo sedijo, zamore pomagati gibanje na prostem. V težkih slučajih more biti dobro vzeti eno dozo odvajalne soli enkrat na teden; v milejših slučajih pa eno dozo na vsaka dva tedna.

Predloga za pomoč farmerjem veterinar.

Predloga za pomoč farmerjem, katere namen je bil pomagati poljedelcem nekako v podobnem smislu, kot pomaga vsoka carina nekaterim industrijam, je bila sprejeta v obeh zbornicah našega kongresa. Predsednik Coolidge je predlogo vetirar, kar pomeni, da ne postane zakon, ker nima v kongresu dovolj prijateljev, da bi bila ponovno sprejeta z dvotretinsko večino, naker bi postala zakon brez predsednikovega podpisa.

Proti registraciji inozemcev.

Organizacija, ki se bori proti nameravani postavi o prisiljeni registraciji inozemcev, znana pod imenom "Cleveland Council Protection Foreign Born Workers," namerava sklicati v nedeljo 13. marca velik protestni shod. Kot govorniki nastopijo kongresniki, časnikarji, koncilmani in druge vplivne osebe.

Ustaši streljali na vlak.

Ustaši v Nicaragui so streljali na vlak, v katerem so se vozili ameriški mornarji. Ranjen ni bil nihče.

VRTNARSKI NASVETI

Nič ni lepšega kot lepa zelena trata pri hiši ali okoli hiše. Posadite okoli hiše najlepših cvetlic, ako ni vsaj nekaj trate, manjka jim takorekoč obleke. Trava zahteva za dobro rast primerno gnojno zemljo, solca in vode. V tem se ne loči mnogo od drugih rastlin. Ako je lanska trata še prilično zarastla, pognojimo ji zdaj s presejano gnojno zemljo, lesnim pepelom ali sajami. Kjer je zemlja nekoliko kisla in močvirna, posebno koristi apno in lesni pepel. Slabo, plešasto trato je najbolje prekopati in na novo posejati. Pri tem je dobro zemljo pognojiti, toda na svezim gnojem; rabi naj se pregnit gnoj, kupljen ovčji gnoj, koščena moka itd.

Zemlja se z grabljami lepo poravnava, nato pa potlači z desko, da bo ravna kot miza. Na to se potrosi travno seme. Vmes je priporočljivo vsejati nekaj ječmena, da bo trata prej zelena. Na seme se natrosi presejane prsti in zopet dobro pritise z desko. Če le vreme dopušča, naj se trava poseje že ta mesec, da dobi pred poletno vročino še dovolj vlage in se dobro vkorenini. Kadar kupujete travno seme, povejte za kakšno lego in zemljo ga rabite. Prodajalec vam bo vedel dati pravo vrsto. So gotove travne mešanice, ki se obnesejo na suhi in peščeni zemlji, druge na teški in vlažni in nekatere tudi prilično v senci.

Priporočljivo je posejati zdaj že tudi sladki grah (sweet peas). Nekateri ga sadijo že v jeseni in navadno z dobrim uspehom. Sladki grah naj se posadi na solnčnem prostoru, ob kakšnih ograji ali steni. Izkopajte naj se precej globok jarek v dno katerega naj se vrže nekaj koruznih stebel, ali kaj podobnega, da voda odteka, nato zemlje, potem dobro pregnite gnojno in zopet zemlje. Seme graha naj se posadi približno palec globoko, potem se prek tega vrže listja, suhega gnoja ali kaj podobnega. To se od strani, ko se ni več batil hude slane. Grahovo seme se pod to odejo dobro zakorenini in rastline se hitro razvijajo, ko nastopi gorko vreme. Zgodaj posajeni sladki grah bo mnogo prej cvetel, kot oni, ki ga posadimo šele ko se zemlja popolnoma ogreje.

Če hočemo, da bo sladki grah imel mnogo lepega cvetja, mora dobiti gnojno zemljo, kar najboljši solnčni lego in dovolj vode.

Ameriška letalca ponesrečila.

V Buenos Aires, Argentina, sta smrtno ponesrečila ameriška letalca, kapitan C. F. Woolsey iz Michigana in poročnik J. E. Benton iz Californije. Nesreča se je zgodila, ko sta dva letala v zletu trčila skupaj. Vojaške in civilne oblasti v Buenos Aires in neštivilne množice ljudstva so izkazale ponesrečenim panameriškim letalcem zadnjo čast.

Hrast rodi kostonje.

Blizu mesta Jackson, California, je pred par leti neki W. J. Lane poskušal cepiti kostonj na beli hrast. Poskus se je obnesel, in drevo rodi fine vrste kostonj že dve leti. Na hrast cepljenega kostonja se dozda ni prijel nobena bolezen, ki se ravno pojavijo na navadnih kostonjevih drevesih.

O ZMAJIH IN VOLKODLAKIH

Skoro vsa ljudstva imajo pravljice o zmajih in volkodlakih. Zmaji so bile ogromne, velikanski kuščarjem podobne pošasti, ki so letale po zraku, volkodlaki pa so bili nekaki grozni divji možje, ki so odnašali neposlušne otroke, jih spekli in požrli. Do novejših časov smo smatrali vse take pravljice za plod domišljije, namenjene le za strašenje porednih otrok. Znanost pa nam zdaj pravi, da so imele te pravljice resnično podlago.

Izkopanine so dokazale, da so v davnih časih res živel na zemlji velikanski kuščarji, ki so letali po zraku in spomin na te pošasti se je ohranil v ušnem izročilu v pravljicah. Njih potomci ali sorodniki so različni, primeroma mali kuščarji, ki še danes žive v raznih delih sveta, in izmed katerih imajo še dandanes nekateri neke vrste peruti za letanje po zraku. Ogromni leteti zmaji so že davno izumrli, najdejo pa se njihova okostja in spomin nanje se je ohranil v pravljicah stotisoče let.

Novejša znanost nam zdaj pripoveduje, da so nekaj živel tudi grozni divji ljudje ali volkodlaki, o katerih govore pravljice. Večkrat smo že čitali o takozvanem netherlandskem človeku, katerega črepijo so svoja ječasnoma našli raziskovalci pri vasi Niederthal v Prusiji. Pozneje so učenjaki našli še več podobnih lobanj in okostij v različnih delih sveta, in njih mnenje je, da so ta okostja ostanki nekdanjih napol-ljudi, katere pravljice označujejo kot volkodlake.

Ti volkodlaki so živel približno pred pol milijona leti, ob času takozvanega jamskega človeka. Podobni so bili skoro bolj gorilam kot ljudem, močni, dasi ne tako kot pripovedujejo pravljice, nizkega čela, velikih naprej strlehih ust, močnih zob, vdrtih oči in potlačenega nosa, najbrže z dlako porasčenega živala in nizke inteligence. Vse kakor so ti davni napol ljudje že znali rabiti ogenj, kar jih je vzdigovalo nad opice.

Znanost nam pravi, da so prišli predniki teh volkodlakov v Evropo iz Azije, kjer se sodi, da je bil početek človeškega rodu. Znanstveniki sodijo, da so bili ti prvi naselniki sedanje Evrope nekaki izmečki tedanjega človeštva, ki so bili tako surovi in propali, da niso mogli izhajati s tedanjim človeškim družbo, četudi je bila še silno primitivna, in so bili vsled tega prisiljeni pobegniti v evropske divjine. Tam so se razmnožili in se preživljali z različnimi sadeži in divjačino, katero so mogli ujeti. Poznali so ogenj, toda nikakega orožja razen gorjače, morda v ognju priostrene in močne kosti kakšne zverine. Živel niso v družbi, ampak posamezno, to je vsaka družina zase. V okrožju, kjer je gospodaril en volkodlak, ni bilo prostora za drugega.

Polagoma, morda stoletja pozneje, začeli so prihajati polagoma v sedanjo Evropo drugi, inteligentnejši naseljenci. Ti so prihajali v večjih skupinah in so živel v rodovih. Nastanili so se v primernih votlinah, poznali so ogenj, na katerem so pekli divjačino in pri katerem so se greli v mrzlem vremenu, rabili so kamenite sekire in lovili divjačino s sulicami in psi-njevih drevesih.

(Dalje na 2. strani)

PRAVICA SEKIRE IN DRŽAVE

Gozd, ki spada med najlepše v državi Californiji, padel bo v doglednem času pod sekirami drvarjev, ako tega ne prepreči državne postave. Dotični gozd je do zadnjega časa lastoval lesni magnat Whiteside v Duluthu, pred kratkim pa ga je prodal neki lesni družbi za dva milijona dolarjev. Prodani kos sveta meri 12.000 akrov in je poraščen z najlepšim "rdečim lesom" (redwood), kar ga premore svet. Lesna družba, ki je gozd kupila, hoče ga seveda trgovsko izrabiti, in de-lajo se že priprave za uničenje teh veličastnih tisočletnih drevesnih velikanov.

Save-the-Redwoods liga je pridno na delu, da to opustošenje prepreči. Poskusila je od lesne družbe kupiti dotični gozd in ga ohraniti za bodoče generacije kot narodni park, toda lesni magnati se ne podajo, ker nedvomno upajo na velik dobiček. Omenjeni ligi zdaj ni preostajalo drugega, kot da bo skušala v državni legislaturi izposlovati postave, glasom katerih se bo lahko vse večje "redwood" gozdove proglasilo za državne ali narodne parke.

Njih lastnikom bo seveda treba odšteti primerno odškodnino, toda nobena svota ni prevelika v svrhu, da se ohrani ta kraso pacifičnega obrežja. Sicer je v Californiji že več državnih gozdnih rezervacij, kot na primer: Mariposa Grove, Muir Woods, State Redwood Park in drugi. Liga za ohranitev "redwood" dreves pa skuša na vsak način rešiti tudi prej omenjeni gozd, imenovan Calaveras Grove, pred drvarsko sekiro.

Redwood gozdovi so ponos Californije in pacifične obali sploh. Omenjeno dreveje je najstarejše na svetu, in ga sploh ni najti nikjer drugje na svetu. Te vrste dreveje je rastlo na zemlji pred milijoni let in pacifično obrežje ima edine direktne potomce davnega rastlinstva. Redwood dreveje je podobno nekakim jelkam ali smrekam, je jako trdoživo in skoro nikdar ne segnijo. Les je lep, lahek, gladek in rdečkast, kar odgovarja za ime redwood. Drevesa zrastejo po več sto čevljev visoko in nekatera merijo do 30 čevljev v premeru.

Tisoči turistov so že občudovali ta veličastna drevesa, ki stoje tam že tisočletja, ki so bila že stara, ko je bil rimljanski Rim še mlad. Predno se je začelo krščanstvo so ta ponosna drevesa že zrla v sinje valove Pacifika. Redwood gozdovi so ponos naše pacifične obali, živi spomeniki davno minulih stoletij in tisočletij, zato je pravilno, da se jih ohrani še bodočim rodovom.

Kdor je kdaj hodil ali se vozil skozi te gozdove, ne bo nikdar pozabil njih krasote in tihega veličanstva.

Štrajk premogarjev?

Zastopniki organiziranih premogarjev in operatorjev so zborovali v mestu Miami, Fla., od 14. do 23. februarja, v svrhu sklenitve nove pogodbe med premogarsko unijo United Mine Workers in premogarskimi družbami. Ker obe stranki niste mogli priti do sporazuma, so se pogajanja pretrgala. Kdaj se obnove, ni znano. Ako ne pride pravočasno do sporazuma, bodo primorani premogarji zaštrajkati s 1. aprilom.

IZ NAŠIH KRAJEV ONSTRAN MORJA

Dne 9. februarja je poteklo sto let, kar se je na Zvabeku, župnija Sv. Tomaž pri Veliki Nedelji 9. februarja, 1827 narodil Božidar Raič, poznejši goreči buditelj in voditelj naroda, izborni ljudski govornik in iskren rodoljub slovenski. Zasluznemu možu namerava "Zgodovinsko društvo" v Mariboru postaviti ob stoletnici vsaj skromno spominsko ploščo, na njegovi rojstni hiši.

Sodni stol je v Ogulinu pred nedavnim obsodil reškega fašista in tramvajskega kondukterja Petra Vidaliha na dva meseca zapora, ker je dne 15. januarja prišel na most Sušak-Reka ter stražniku, ki je zahteval prehodno karto, pokazal fašistovski znak, češ pred tem znakom se trese cela Italija pa tudi Jugoslavija. Državni pravdnik je vložil priziv zaradi preblago odmerjene kazni.

V zadnjih dneh se je iz Brazilije vrnila večja skupina jugoslovanskih izseljencev, večina Dalmatincev, ki pripovedujejo o veliki bedi naših ljudi, ki so v Braziliji večjim delom zaposleni na plantažah kave. Brazilijske oblasti so zvale jugoslovanske ljudi z obljubo, da dobe zemljo, hiše in orodje. Pozneje pa se je postopalo z njimi kot s sužnji. Sedaj se vračajo v domovino s pomočjo jugoslovanskih konzulatov.

Pri Škratu v Trbovljah je bil aretiran zaradi nasilja Alojž Černe. Ko so ga orožniki vkle-njenega peljali proti Vodam, se je pri Volaju vsedel na cesto in se ni dal premakniti z mesta. Orožniki sta morala poslati po avtomobil, s katerim sta ga odpeljala v zapore orožniške postaje, odtod pa z vlakom v sodne zapore v Laško.

V selu Latkoviću v kolubarskem okrožju je bil zemljoradnik Lučič dolžan posestniku Milutinu Perišiću 25.000 dinarjev. Ko je prišel te dni Perišić k Lučiču po denar, je dolžnik svoja upnika opijaril ter ga potem, ko ga je spremljal preko nekega potoka, s kladivom udaril po glavi in vrgl v potok, kjer je nesrečni upnik utonil. Lučič je bil aretiran.

Coolidge si je nakopal sovražnike.

Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia univerze, trdi, da bo narod predsednika Coolidgea kaznoval zato, ker je vetirar predloga za pomoč farmerjem, s tem, da ne bo več volil zanj in njegovo stranko. Po njegovem mnenju tudi ves srednji zapad želi odpravo Volsteadove postave in vpeljavo canadanskega sistema za regulacijo opojnih pijač.

Najdražji biser.

Neki nabiralec biserov je našel v avstralskih vodah tako lep in velik biser, da je bil prodan za 80 tisoč dolarjev.

Protiklanska postava.

Legislatura države North Carolina je sprejela postavu, glasom katere so prepovedane vse organizacije, člani katerih nastopajo maskirani. S tem so prizadeti Ku-Klux-klani.

VSAK PO SVOJE

Zvezni kongres odide jutri na počitnice. Je pa tudi že krajni čas, kajti naši dnevni zastopniki so tako utrujeni in izmučeni, da ne morejo več pristopovati sejam. V noči od 22. na 23. februarja so senatorji skoro vso noč sejali. To se pravi, da je par filibusterjev govorilo, poslušalci pa so nekaj časa zdehali, naker so se drugi za drugim izmuzali v svoje wigwame. Ko je zbornični predsednik opazil, da ni kvoruma, izdal je warant, da se odsotne senatorje izveleže iz postelj in privede k seji.

Tudi pri naših podpornih društvih bi dostikrat potrebovali zaporna povelja, da bi privlekli dovolj članov na sejo. Seveda bi bilo treba organizirati tudi žandarje in društveno milico.

V Chicagu so imeli pred nekaj dnevi primarne volitve, in čudo prečudno: niti enkrat niso zaregljale strojne puške. Volitve so potekle nenavadno mirno in dostojno. Samo enega državljana so skoro do smrti pretepli, in enega sodnika in dva strankina zastopnika so ugrabili bašibuzoki in jih odnesli v džungljo.

Te dni so suhaški agenti iz vasice Fairview ustavili v Clevelandu nekega Zanderja in hoteli preiskati njegov avtomobil. Mož pa je suhačem pomolil revolver pod nos in poslal ženo, ki se je z njim vozila, po policijsko patroljo. Ko se je žena s policaji vrnila, je Zander dovolil, da se avtomobil preišče. Apostoli sv. Volstead niso našli drugega kot škatljo vkuhanih klobasic. Hot dog!

Iz naših južnih držav prihaja poročilo, da se tam branijo omiljenja prohibicije, to pa iz vzroka, da se jih ne bo ponujalo z lahkim vini in pivom zdaj, ko so se po osmih letih prohibicije baš privadili piti močno koruzno žganje.

V Parizu so ženske začele nositi klobuke, ki se ponoči svetijo. Bo že res, da je v Franciji veliko pomanjkanje moških, če so jih ponoči večje začele loviti na tak način. Da jih je videl naš pesnik Gregorčič, bi jim gotovo ponovil ti-sto: "Oj večje, ve plameno-ješče, ki vabite ljudi v tolmun, ve zvabite pač vanj nevesče, a všel vam je vbralec strun!"

Ker že ravno omenjam nesmrtnega pesnika Gregorčiča, naj opozorim čitatelje na njegovo krasno pesem "V pepelnici noči," ki je priobčena v tej izdaji. Lepših biserov ima slovenska poezija le malo. Vsi nedvomno tudi želimo, da bi se preroške besede pesnika izpolnile tudi nad tistim delom našega naroda, iz katerega je izšel Simon Gregorčič, da bi tudi zatiranim našim bratom v Juljski Krajini zasijal vstajenja dan.

George Washington je bil velik državnik in vojskovodja, toda nikoli nismo čitali, da bi bil upal poslati ameriške mornarje v Centralno Ameriko. Ta čast je bila prihranjena našemu državnemu tajniku Kellogg.

V Genevi se je zgodilo, da je tamkajšnji škof zapustil karo (Dalje na 2. strani)

"Nova Doba"

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Lastnina Jugoslovanske Katoliške Jednote.

IZHAJA VSAKO SREDO.

Cene oglasov po dogovoru

Naročnina za članove \$0.72 letno; za nečlane \$1.50, za inozemstvo \$2.00

OFFICIAL ORGAN

of the

SOUTH SLAVONIC CATHOLIC UNION, Inc., Ely, Minn

Owned and Published by the South Slavonic Catholic Union, Inc.

ISSUED EVERY WEDNESDAY

Subscription for members \$0.72 per year; non-members \$1.50 per year

Advertising rates on agreement

Naslov za vse, kar se tiče lista:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Volume III. 83 NO. 9.

KOLIKO NAPREDKA BO LETOS?

V preteklem letu napredovali smo pri JSKJ za nad 1200 članov in 15 novih društev. Kako bomo napredovali v tem letu?

Sobrat Mladič, predsednik glavnega nadzornega odbora, je na jako lep način opisal v novoletni izdaji Nove Dobe, kaj vse bi se dalo lahko storiti za korist in napredek Jugoslovanske katoliške jednote, in kdorkoli je čital njegove "Novoletne misli," mora priznati, da so njegove sugestije ne samo priporočljive, ampak tudi praktično izvedljive.

Pri naši jednoti, kakor tudi pri drugih jednotah, je veliko članov in članic, ki so vedno na kampanji, ki ob vsaki priliki agitirajo za jednoto in ki imajo vedno tudi dober vspeh, še več pa je takih članov in članic, ki se kampanje prehitro naveličajo. Vprašajte vspešnega in agilnega organizatorja in povedal vam bo, da tudi njemu ni tako lahko pridobivati novih članov, ker ima pa dobro voljo, in ker mu je organizacija pri srcu, ne izgubi poguma, marveč vstraja pri svojem delu, dokler ni končno dosegel svojega cilja.

Vprašajmo se torej, kaj smo mi napravili dobrega za jednoto v pretečenem letu in kaj zamoremo napraviti za našo organizacijo v tem letu? Kaj smatramo našo jednoto za dobro in koristno organizacijo, ako nam ugaja pravo bratsko razpoloženje, ki vlada med njenim članstvom, ako odobravamo njeno nepristranost in tolerantnost v vseh verskih in političnih vprašanjih, potem je naša dolžnost to z DELOM dokazati. Organizacija mora biti dobra RADNICA VSEH, ne samo radi nekaterih. Mi se ne smemo nanašati vedno na drugega, mi moramo delati vsi.

Ako se bomo stvari resno oprijeli, bomo takoj videli, kje in kake so prilike za agitacijo. Večkrat sedimo v krogu svojih dobrih in poštenih prijateljev, razpravljamo o različnih stvareh, tudi o jednotah, in še na misel nam ne pride, da bi skušali tega ali onega prijatelja dobiti za organizacijo. Jednoto bomo sicer pohvalili, da je dobra in da izvrstno napreduje, pomislili pa ne bomo, koliko smo sami pripomogli k njenemu napredku.

Naša dolžnost je, da uporabimo vsako priložnost in v svojo agitacijo za novo članstvo. Kadar prideš v krog svojih dobrih tovarišev, ne pozabi, da je primeren predmet za razpravo tudi JSKJ. Tvoji prijatelji mogoče ne vedo, kaka je naša organizacija, kako demokratična so njena pravila, kako stroga je njena nepristranost v političnih in verskih stvareh in kako tolerantna je v tem oziru, kako točno, vestno in pošteno je njeno poslovanje in v kakši zadovoljščini in slogi živi njeno članstvo. Tvoji prijatelji mogoče tudi ne vedo, koliko in kake podpore so deležni člani JSKJ in da je ta jednota skoraj edina jugoslovanska podpornica organizacija v Ameriki, ki temelji izključno samo na principih pravega fraternalizma in ki širi, deluje in živi v tem duhu. Ako boš svoje prijatelje seznanil z vsemi temi dejstvi, ako boš ohranil dobro voljo in se trdno držal dela, potem ni dvoma, da jih boš končno pridobil k jednoti.

Isto velja glede novih društev. V zapisniku letne seje Glavnega odbora smo čitali, da je pristopnina k jednoti tudi v tem letu prosta. Zraven tega je Glavni odbor tudi zvišal posebno nagrado za ustanovitev novih društev od 15 na 25 dolarjev, in k temu se še prišteje običajna provizija dveh dolarjev za vsakega člana, do katerih je organizator v smislu pravil opravičen. Mi imamo veliko članov, ki živijo v krajih, kjer še ni našega društva. Taki člani v takih naselbinah imajo letos krasno priliko pokazati svojo dobro voljo in ljubezen do svoje organizacije. Z osmimi člani lahko ustanovijo novo krajevno postajo v svoji koloniji in ako rabijo pri tem kake posebne pomoči, naj se obrnejo na glavni urad jednote. Z novimi društvi se širi delokrog jednote, in s povečanjem delokroga jednote, postaja tudi jednota večja in močnejša. Mi imamo isto pravico delovati za večjo in močnejšo jednoto, kot drugi, ni to samo naša pravica, ampak tudi dolžnost naša je, da sleherni izmed nas po svoji moči prispeva k rasti in napredku jednote. Ne bomo indiferentni, marveč oprimo se dela resno in krepko, da bo naš vspeh koncem tega leta še boljši od prejšnjega.

Sobrate krajevne uradnike prosim, da prečitajo ta moj dopis pri svojih mesečnih sejah in da o tej važni stvari razpravljajo. Vsako krajevno društvo bi se naj podvzimalo pridobiti gotovo število novih članov v tem letu, in vsak član je dolžan pomagati društvu k izpolnitvi te obljube. Ako je kakemu članu znano, da bi se v sosedni naselbini zamoglo ustanoviti novo društvo za našo jednoto, naj to sporoči pri seji svojega društva, krajevni uradniki naj pa o tem obvestijo glavni urad jednote. Nobene prilike ne smemo zamuditi, in ako bomo vedno na vidiku, vedno pripravljeni izkoristiti vsako priložnost, potem nam bodo dobri vspehi zagotovljeni.

V nadi, da boste cenjeni bratje in sestre vpoštevali ta moj nasvet, beležim

z bratskim pozdravom,

Anton Zbanišnik, glavni predsednik JSKJ.

TRETJA OBLETNICA

SLOV. NAR. DOMA V CLEVELAND, O.

NARODNI PRAZNIK CLEVELANDSKIH SLOVENCEV

Slovenec dan naš rod proslavlja, slovenski Dom srčno pozdravlja; čes tujo plan naš sprev odmeva, in svetu smelo razodeva, da rod slovenski še živi in verno jezik svoj časti.

Ivan Zorman.

Tako vzvišeno poje naš slovenski pesnik v Clevelandu, tako čuti naš narod v svoji narodni zavesti in ponosu. Vsako leto pohiti naš narod v svoje lastno svetišče, vsako leto se raduje in utrjuje mogočeno zaupanje, da je vreden samega sebe in dragocenih del, ki stoje kot živa priča, da smo kulture in samozaveden narod na ameriških tleh. Misel na naš Slovenski Narodni Dom nas veže v močno falango, ki se veča in širi preko vseh drugih skupin in malih razlik, ki obstojajo med nami. Dom je narodova lastnina, Dom je dedovina naših idej in dolgotrajnega dela, Dom je blagovestje vsem onim, katerim naseda v srce bolestno do motožije.

V nedeljo 6. marca je zopet naš narodni praznik, zopet se zbira ta dan naša pesem, dramatika, Sokolstvo in glazbena umetnost v svojem narodnem hramu. Popoldan ob 2. uri se prične koncert, katerega otvori predsednik Slovenskega Narodnega Doma s kratkim nagovorom. Za njim sledi slovenski mladinski orkester, nato zapoje mala Elma Zupanc, potem pevski zbor "Zvon," plešete dvojčki Podpadeč, poje zopet pevsko društvo "Cvet," nato Miss Jennie Sterle, Miss Mary Grill in pevsko društvo "Edinost."

Sledi deset minut odmora. Po odmoru nastopi Barbičev orkester, pevsko društvo "Lira," Mr. L. Belle, pevsko društvo "Jadrin," Josie Sintič, sestre Danica in Ema Oblak, potem godba Mr. Anton Eppich in Miss Irma Kalan, zapoje Mr. Primož Kogoj — "Mornar," a koncert zaključijo pevsko društvo "Zarja."

Vstopnina h koncertu splošna — samo 50 centov.

Zvečer se nadaljuje proslava, pričetek točno ob 7:30 zvečer. Nastopijo Sokolice v prostih vajah ter Sokoli na orodju. Med točkami nastopita v kupletu "Prešernova železna cesta," Mr. Anton Eppich in Mrs. Emilija Švigelj. Na klavir spremlja Miss Anica Eršte-tova. Nato sledi dramatična slika "Kmečka osveta." Igra dramatično društvo "Ivan Cankar." Dramatično društvo "Triglav" vprizori komedijo v enem dejanju "Ponesrečen načrt."

Vstopnina splošna — zopet samo 50 centov. Otroci do 12 let prosti pri obeh predstavah.

Tako, dragi mi Slovenci in Slovenke, odnosno Jugoslavlani, to je dan narodnega slavlja in priznanja, da se zavedamo svojega jezika in svojega postanka, svojega dela in skupnih vezi, ki so utrjevale v naši krvi dolga stoletja. Zato le v hram, ki je prostran, zato le na plan, da živ bo dan, slovenske krvi in veselih obrazov.

Janko N. Rogelj, pomožni tajnik S. N. D.

Hiša na meji.

Državna meja ne pomeni nič za Mr. in Mrs. Dwight Charles, kajti hiša omenjene dvojice je postavljena tako, da je stoji polovico v državi Maine, druga polovica pa v New Hampshire. Pri jedi sedi Mr. Charles v Maine, Mrs. Charles pa na nasprotni strani mize v državi New Hampshire, in kavo nataka hišna gospodinja svojemu soprogu kar preko državne meje.

Poprava Fordov.

Iz Detroita prihaja poročilo, da je avtomobilski magnat Ford otvoril tako posebno tovarno, ki se bo bavila samo s popravljanjem rabljenih Ford-avtomobilov.

O ZMAJIH IN VOLKODLAKIH

(Nadaljevanje iz 1. strani)

cam. Znali so izdelovati že nakeake posode in oblačili so se v kože. Bili so neprimerno bolj inteligentni kot volkodlaki, zato so se tudi za zimo in "deževne dni" že znali primerno preskrbeti s kurivom in živim.

In zdaj se je začel boj na življenje in smrt med temi našimi predniki, jamskimi ljudmi, in volkodlaki. Naši davni predniki so kmalu spoznali, da se jim volkodlaki bolj nevarni kot tigri in jamski medvedi in vsa ostala zverina. Volkodlaki so bili, kljub svoji nizki inteligenci, toliko pametni, da niso napadali za tiste čase dobro oboroženih skupin jamskih ljudi, pač pa so napadali posameznike iz skritosti, ali še rajše so odnašali otroke, ki so se oddaljili od taborišč, in jih v svojih votlinah spekli in pojedli. Volkodlaki so prežali na otroke in jih kradli enostavno zaradi hrane.

Tudi jamski ljudje so bili še ljudožrci, toda bolj iz verskih nagibov kot zaradi hrane. To pa velja tudi za divjake in ljudožrce današnjih dni.

Volkodlaki so tudi ropali pasti jamskega človeka, odnašali zaloge spravljene mesa in drugih živil, nevarni so bili posameznim lovem, katere so napadali iz zasede, najrajši pa so seveda odnašali otroke in mlade dečke in deklice, ki so bili tiste čase ravno tako lahkomisljeni in neposlušni kot dandanes. V tihi noči, ko se je družina jamskega človeka grela v domači votlini pri ognju, s katerim je ob enem odganjal divje zveri, je nedvomno mnogokrat prišel volkodlak, zgrabil otroka in izginil z njim v goščavi. Družina je videla le ogromno roko in mogoče divje zaraščen obraz volkodlaka, in to je bilo dovolj za začetek strahovitih pravljic.

Kakšen napol dorasel fantč je morda volkodlaku tudi ušel iz njegovega brloga, pa je vrnil še k svoji družini imel dovolj povedati o groznem divjem možu.

Ni dvoma, da so jamski ljudje, ki so bili za tiste čase dosti inteligentni, smatrali volkodlaka za svojega najhujšega sovražnika. Marsikateri ga ne dvomno pokončali posebno v zimskem času, ko je vsled glada postal drzen. Volkodlak namreč ni bil toliko pameten, da bi si nabral zalogo živil za zimo. Jamski ljudje so bili preskrbljeni za zimo, živeli so v večjih skupinah in bili primerno dobro oboroženi.

Tako je volkodlak moral podleči v vsakem odprtem boju. Na tak način je bil rod volkodlakov iztrebljen pred mnogimi tisočletji in ni zapustil nikakih naslednikov. Ostal pa je spomin na to strahotno bitje dolga stotisočletja v ustnemročilu, oziroma v pravljicah. Znanost nam kaže in pravi, da imajo pravljice o letetih zmajih in volkodlakih resnično podlago.

VESTI IZ CLEVELANDA

(Nadaljevanje iz 1. strani)

na tem polju, pa vse do Otona Zupanciča, ki še vedno aktivno služi domovini. Razume se, da se je pomudil tudi pri nesmrtnem Prešernu, Gregorčiču, Krtetu in drugih. Na poljuden način je predavatelj karaktiziral dela posameznih pisateljev in pesnikov, in navajal nekatere njih proizvode.

Pred zaključkom je pozival "avžoče, naj se pridno poslužujejo duševne hrane, ki nam jo nudi naša literatura, ker to nas bo duševno vzdignilo in blažilo. Povdarjal je, da se nam tudi v naši novi domovini ni treba sramovati, da smo Slovenci, kajti naš mali narod ima, svojemu številu primerno, toliko ali pa še več velikih mož, kot drugi večji narodi. Ameriški narod sestoji iz naseljencev in njihovih potomcev, in tudi Slovenci nismo prišli praznih rok v to

deželo. Prinesli smo našo nadarjenost, pridnost, varčnost, gostoljubnost, smisel za lepoto in poštenost. S tem pomagamo in bomo pomagali k blagostanju in veličini te dežele. Poznajmo se in cenimo sami sebe, pa nas bodo spoštovali in cenili tudi drugi.

Mr. Zorman je dober govornik, in znal je predmet, katerega si je izbral, obdelovati tako zanimivo, da je bila pozornost poslušalcev ves čas napeta. Dolgotrajno in navdušeno poslušanje je predavatelju pokazalo, kako hvaležni smo mu bili za lep duševni užitek.

Predsednik Slovenske Narodne Čitalnice, J. N. Rogelj, se je nato v lepih besedah zahvalil predavatelju, nakar se je obrnil k poslušalcem in jih pozval, naj se pridno poslužujejo knjig, ki jih ima Slovenska Narodna Čitalnica. Nad poldrugi tisoč jih imamo in še več jih dobimo. Povedal je nato, da s predavanjem večer še ni zaključen, ampak bo sledila mala družabna zabava, pri kateri je dobrodošel vsak, ki se mu ne mudi domov. Ostalo nas je skoro polovico, in gotovo nobenemu ni bilo žal. Razvila se je taka prijetna domača zabava, ki je največkrat ne bi dobili niti za drag denar. Naše ljubeznive čitalničarke so pridno krožile med nami z okrepčili, in kmalu so se organizirali številni zabavni krožki. Tu se je razlegal smeh, tam so se zbijale sale, drugod so se vršile prijateljske debate o vsem mogočem.

Vse prehitro je odbila polnočna ura, ko je bilo treba misliti na odhod. Razhajali smo se zadovoljni, verujoči, da je na svetu, poleg trpljenja, vendar še mnogo lepega in dobrega. Poset predavanja je bil zelo zadovoljiv, kar kaže, da Slovenska Narodna Čitalnica vedno pridobiva na ugledu in priljubljenosti. To pa je mogoče le, ker je slovenska, in ker je narodna.

VSAK PO SVOJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

cestne železnice, v kateri se je vozil, ko se mu je nasproti usedla flaperica s kratkim krlom in svilinimi nogavicami. Vzglede je dober, a če bi ga hoteli posnemati v Clevelandu, morali bi peš hoditi vsi moški, ki nimamo avtomobilov. Tako pa nam ne preostaja drugega kot gledati skozi prste in vdanost prenašati izživanje.

Henry Ford trdi, da na ameriških farmah kmalu ne bo več najti čiken. Seveda, kakor hitro malo odrastejo, gredo v mesta.

Ta pesniški umotvor se nanaša na zabavni večer po predavanju Slovenske Narodne Čitalnice v Clevelandu:

"Finančni tajnik Tone, seve, bil tam je gost: Dobil denar je v roke, a v žep debelo kost. Denar je dal na banko, a kost za žgalni dar: Urednikova peč je pač tvorila altar. Vsa čast poredni Lojzi — predpust je za norost, A zdaj za postne rime je dobra tudi kost!"

V listih sem čital te dni, da namerava italijanski diktator Mussolini obdavičiti tudi koze. Jej, če bi se te vrste davek dal vpeljati tudi v Ameriki, ali bi se nabralo denarja v mestnih in državnih zakladnicah!

A. J. T.

Zdaj pa vemo!

Sloveči angleški pisatelj G. Bernard Shaw trdi v eni svojih najnovejših knjig, da vsak moški postane malopridnež (scoundrel), ko prekorači starost 40 let. Ko so ga vprašali kaj misli tozadevno o ženskah, je odgovoril, da ženske dosežejo to stopnjo že s tridesetimi leti. Kajpak: ladies first!

Jugoslovanska

Ustanovljena 1. 1898

Katol. Jednota

Inkorporirana 1. 1901

GLAVNI URAD V ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Predsednik: ANTON ZBANIŠNIK, 4905 Butler St., Pittsburgh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, 1808 East 32nd St., Lorain, O.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minnesota.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 961, Ely, Minn.
Blagajnik neizplačanih smrtin: JOHN MOVERN, 412—12th Ave., Duluth, Minnesota.
Vrhovni zdravnik: Dr. JOS. V. GRAHEK, 303 American State Bldg., 600 Grant Street at Sixth Ave., Pittsburgh, Pa.

Nadzorni odbor:

Predsednik: MOHOR MLADICH, 1334 W. 18th St., Chicago, Ill.
1. nadzornik: FRANK SKRABEC, 2418 So. 12th St., Omaha, Neb.
2. nadzornik: JOSEPH A. MERTEL, Box 1107, Ely, Minn.

Porotni odbor:

Predsednik: ANTON KOČEVAR, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
1. porotnik: LEONARD SLABODNIK, Box 480, Ely, Minn.
2. porotnik: LOUIS RUDMAN, 1377 E. 53rd St., Cleveland, O.
3. porotnik: JOSEPH PLAUTZ, 432—7th St., Calumet, Mich.
4. porotnik: FRANK KACAR, 1231 Addison Rd., Cleveland, O.

Jednotino uradno glasilo:

NOVA DOBA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Urednik in upravnik: A. J. TERBOVEC.

"Vse stvari tikajoše se uradnih zadev kakor tudi denarne pošiljke naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prijatke naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.
Dopisi, društvena naznanila, oglasi, naročila nečlanov in imenbe naslovov naj se pošiljajo na: Nova Doba, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obilen pristop. Kdor želi postati član te organizacije, naj se zgledno bližnjega društva JSKJ. Za ustanovitev novih društev se obrnite na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani članicami.

V PEPELNIČNI NOČI

Polnočni zvon z visokih lin
Krepko zaklenkel je!
Potihnil glas je vijolin,
Strunar odbrnkel je!

Plesišča in gledišča se
Povsod zapirajo,
V odprta pa svetlišča se
Zemljani zbirajo.

Glej, božji hram tam sred poljan
Divjuge se v nebo,
Oj božji hram tako prostran
In pa krasan tako!

Kot reke v morje vanj nocoj
Krdela silna vro,
Svetišče polno je takoj —
In duri se zapro.

Tu v bagru ino v svili vse
Nocoj košati se,
Diš ti po kadilji vse
In sveti v zlati se.

Več biserjev ko v dnu morja
Pred tabo se iskri,
In več, ko zvezd je vrh neba,
Tu jasnih je oči.

Tu gibki udje, vzorna rast,
Tu let in lica cvet,
Tu zemlje slast, bogastvo, čast...
Osti presrečni svet!

A čuj!... Nek duh zakliče mi:
"Kar zreš jih pred seboj,
Zapiši med mrljice mi
S pepelom tem nocoj!"

In stopil sem pred žrtvenik,
Kot bi duhovnik bil,
Pepel iz oljčnih je mladik
Nanj del cerkvenik bil.

Pepela zdaj na teme sem
Najprvo sedel vsul,
Vtopil se v misli neme sem,
Le Bog je sam jih čul.

Pozval nato krdela sem
In prišla so hrumeč
Zaznamoval jim čela sem
Preteč in pa svašč!

"Oj, grešniki maziljeni,
Proč krono in škrlat,
Saj boste vsi prišlijeni,
Vkloniti smrti vrat.

Sedaj vi narodom ste strah,
Strah tudi vas bo zmel,
Te žezlo prah, prestol bo prah,
Vi boste prah, pepel!

Vi, ki zaklade zbirate
Iz bližnjikov krvi,
Ki reveže zatirate —
Prah boste tudi vi!

Ti roj, ki noč in dan prežiš,
Da brata v past bi vjel,
Ti smrti v zanjke se vlovliš,
Prah bodeš in pepel!

Prišel še mnog, še mnog je trop,
Mar bo se kak otel?
Ne! Vsem podpisal sem pokop:
"Prah boste in pepel!"

Na zadnje roj še priskaklja,
Neskrbnih, jasnih lic,
Cist, kakor angelji neba,
In lepši od cvetic.

Zaplakal nad tem krasom sem,
Češ: tudi ta bo strtl!
Se je... tresočim glasom sem
Zaznamoval za smrt...

Končano! — Ne! — Čuj, duri tam
Ječe zaskripeljejo,
In nove trume v božji hram
Skozi nje se vsipljejo.

Na teh ni srebra ne zlata,
In blesk jim je neznan,
Na licih tožnih se pozna
Le sled solza in ran.

To pač je siromakov rod,
Molče je zunaj stal,
In mirno čakal, da gospod
Prostora bi mu dal.

Sedaj, ko prost mu je pristop,
Korak približa svoj,
Jaz pa spoznam trpinov trop,
Oh, bil je — narod moj!

Odlotil sem tedaj pepel,
V kletke vprl oko,
Za blagoslov sem roke vspel
Ter kliknil sem krepko:

Le vstani, vbojni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — VSTAJENJA DAN!

(Simon Gregorčič)

Mož, ki je našel sebe.

Ameriški vojak, ki se je v svetovni vojni v Francoski nosil posledice iste, se je ga dne "prebudil" v nekem lu v Californiji. To je bilo tremi leti. Mož je bil ščen iz zavoda kot ozdrav pod imenom Jerry Tarbot. ime so mu dali zdravnik, ni šel v svet brez imena, ni bil in kaj se je zgodilo z njim tistega dne, ko je zopet k sebi." Zastopniki treh namreč ameriške, francoske, angleške, so se trudili do identiteto tega ameriškega terana, toda brez uspeha.

Preteklo jesen je zbrala konvencija Ameriške legacije v Philadelphiji. "Jerry Tarbot" se je pripeljal iz New Yorka na oster pred zbrano gate in vprašal, če ga poznajo. Nastala je tišina, ki je čez par trenutkov preglasal:

"Jaz poznam tega moža!" In že je korakal nekdo ozadja proti odru mož, ki uposljen kot stražnik na stavi, neki Benjamin J. Smith, kateri je izjavil, da je z ranom, ki je pozabil svojo in vso preteklost, skupaj v tretjem bataljonu p. mornariškega regimenta, se spominjal njegovega imena, toda poznal ga je po obrazu, vedel, da je služil v istem ljonu in polku kot on. drugi dan je pozabljevega bota" spoznal neki Charles Smith iz Brooklyna, ime veterana je Bruce H. ki je pred vojno lastoval vrtačjski voz v Brooklynu, Charles Smith je bil upr pri njem kot kuhar. Ta po treh letih rešena zagost s katero so si brez uspeha jali glave zdravniki, znaniki, ligijonarji in zasto vojaških oblasti. Bruce pin zdaj ve, da ni "Jerry bot," ampak Bruce Harpin je pred vojno lastoval l. voz v Brooklynu.

Meso severnih jelenov

Severni jeleni, katere je riska vlada vpeljala v Ameriko pred leti, se hitro množijo njihove črede štejejo zdaj nad pol milijona glav. V leto se jih pošlje mnogo v Združene države, zaradi posebnih "pastirji" gonijo črede počasi z njih na pašnikov pri Nome, 800 daleč do bližine Fairbanks, kjer so prevozna sredstva razpolago. Črede potujejo časi preko zasneženih stez se gredeč hranijo s "turo travo in mahovjem.

DOPISI.

Collinwood, O.

Da so dopisi tako enolični — tako dolgočasne vsebine, so kri- vi oni, za katere so pisani, pa- jih niti ne čitajo, še manj pa- jih upoštevajo. Kadarkoli se kak- šen društveni odborik oglasi v- glasilu, ne more drugače kot da- članstvo opominja, da se bolj- polnoštevilno udeležuje dru- štenih sej, da plačuje redno- svoje mesečne prispevke, da se- potrudijo kolikor je mogoče za- pridobivanje novega članstva; in sploh za vse, kar služi za us- peh in razvoj dotične organiza- cije.

Vsega tega bi ne bilo treba- tako pogostoma povdarjati, ako- bi dotični dopisniki ne videli po- trebe za to. Resnično je, da vsi- ti opomini in pozivi so kot bob- ob skalo, pač pa se človek čuti- olajšanega, ko izrazi svoje mne- nje o nim, ki so v tem oziru pri- zadeti. Največje priglavlje- imajo tajniki z onimi člani, ki- nikakor ne morejo plačati svo- jega asessmenta do 25. v mesecu- pač pa pride par dni pozneje- pogledat, kako in kaj da je...

Človek bi ne štel v zlo onim- članom, ki sploh ne vedo, zakaj- so pravila napravljena; ampak- tudi člani, ki so imeli v tem in- onem društvenem uradu že iz- kušnje, se popolnoma nič ne- razlikujejo od prej omenjenih. Ako bi imeli dotični člani kak- šne bistvene koristi s to zakas- nitvijo, bi se dalo še potrpeti, toda ni nič drugega kot neprije- ten položaj društvenega tajni- ka v denarnih zadevah.

Preteklo leto je imelo dru- šтво prsto pristopnino, prosto- zdravniško preiskavo za novo- pristopne člane obeh oddelkov, a- kljub temu je bil uspeh malen- kosčen, ako vpoštevamo, da se- društvo nahaja v tako veliki- slovenski naselbini. Za to celo- leto se nudi članstvu ista prili- ka kot prej omenjeno. Komur- je mogoče kakšnega novega- kandidata dobiti, naj se potrud- i ob vsaki priliki. Od Jednote- prejme dva dolarja kot nagra- do; novo članstvo je vsega pro- sto; to velja za oba oddelka- (Novo članstvo je zaželeno z- dobrim značajem in trdnim- zdravjem). Upati je, da bo to- leto uspešnejše kot minulo.

Prijatelj se spozna, kadar- si v stiski in potrebi, če ti po- nudi svojo roko v pomoč. Ena- ko je s podpornimi organizaci- jami, da znamo ceniti njih- vrednosti, kadar smo vredni z- njih strani postrežbe. Orga- nizacija je tista dobra, ki nudi- svojim članom točno, pošteno- postrežbo, in vsakega člana- smatra za enakopravnega.

Torej cenjeno članstvo, na- delo sedaj, da bomo videli, kaj- se da storiti v teku enega leta. Sosestra Mary Bradach je po- kazala dober začetek v tem le- tu, ker je dala vpisati tri v mla- dinski oddelk in za prihodnji- mesec namerava še dva v dra- gli oddelk vpisati. Uvidela je, da- je imela najboljšo postrežbo- pri J. S. K. Jednoti v času bo- lezni njenega soproga — sobra- ta Martin Bradacha, ki je član- našega društva.

Zeteli bi bilo, da bi imela se- stra Bradach obilo posnemalk- in posnemalcev.

Z bratskim pozdravom,
Ivan Kapelj,
tajnik dr. sv. Janeza Krstnika,
št. 71, J. S. K. Jednote.

Canonsburg, Pa.

Po precej dolgem času se zo- pet enkrat oglašam v našem- glasilu. O delavskih razmerah- ne bom dosti poročal, ker so- prilično take kot povsod. To- varne še precej dobro obratu- jejo, so pa preveč napolnjene z- delavci, ker se v premogetih ro- vih ne dela. V tej okolici obra- tuje le par premogovih rolov- po unijski lestvici, drugi delo- jo pod sistemom takozvane od- rube delavnice. Kolikor je me- ni znano, ni v teh neunijskih- rovih zaposlen noben Slovenec, posebno pa ne še član našega- društva.

Kljub slabim delavskim raz- meram, ki vladajo v zapadni- Pennsylvaniji, smo v naši na- selbini dobro preskrbljeni z dru- štvi. Imamo več podpornih- društev, ki spadajo k različnim- jednotam. Dalje imamo dra- matično društvo, ki nam dela- veselje v zimskih večerih, ka- kor tudi pevsko društvo in mla- dinski tamburaški zbor. Ima- mo tudi Slovenska Hranilo in- Posojilno društvo, ki prav do- bro napreduje, in kjer ima tudi- naše društvo Bratska Sloga, št. 149 J. S. K. Jednote naloženega- nekaj prihranjenega denarja v- delnicah. V zadnjem letu so- nam prinesle po šest in pol pro- centa obresti, in kakor kaže, be- v tekočem letu še nekaj več. Zadnjo četrto serijo smo pro- dali 450 delnic. V dveh letih- obstanka znaša premoženje- S. H. & P. društva nad trideset- tisoč dolarjev. Kot blagajnik- omenjenega društva sem napi- sal te vrstice, ker ima naše dru- šтво in večina članov naložene- svoje mesečne prispevke v tem- gospodarskem podjetju, ki prav- dobro napreduje.

(Glede maškarnadne veselice- 26. februarja je izpuščeno, ker- nima zdaj pomena. Dopis je- došel v uredništvo prepozno- najbrže radi praznika. Op- urednika).

Se nekaj. Sobrat urednik- naj ne pozabi, da v juliju rožice- cvetijo tudi v zapadni Pennsylv- aniji, ne samo v Californiji. Na dan četrtega julija razvile- bo društvo Bratska Sloga, št. 149 J. S. K. Jednote svojo no- vo društveno zastavo. Ne pozab- ite tega datuma! Ko to pišem- imamo okoli 15 palcev na debe- lo snega. Toliko ga ni bilo že- zadnjih deset let.

Z bratskim pozdravom,
Martin Zagar,
tajnik dr. št. 149, J. S. K. J.

Salida, Colo.

Članom društva sv. Alojzija, št. 78, J. C. K. Jednote, kakor- tudi drugim znancem in prijat- eljem sporočam, da je dne 10- februarja nenadoma preminula- rojakinja in sosestra Ivana- Kocman, rojena Kochevar. Po- kojnica je bila rojena v vasi- Male Lašče v Sloveniji. V- Združenih državah je bivala 19- let in je bila poznana med ro- jaki v mestih Leadville, Salida- in Pueblo v Coloradu.

Spadala je k društvu sv. Alojzija, št. 78, J. S. K. Jed- note in k društvu Marije Poma- gaj, št. 24 Z. S. Z. Tu zapuša- soproga Josip Kocmana, devet- otrok v starosti od 17 let do 18- mesecev, brata Josip Kochevar- v Salidi, Colo., in sestro Mrs. Pauline Peček v Pueblo, Colo. Pokojnica je bila na obisku pri- svoji sestri v Pueblu. Dne 8- februarja je šla zdrava od do- ma, dne 9. februarja je zbolela- in drugi dan zvečer je umrla. Vzrok smrti je srčna kap.

Pokopana je bila v Salidi na- Fairview pokopališču. Spreved- se je vršil iz cerkve sv. Jožefa. Lepa hvala vsem, ki so darovali- vence in pokojnice spremili na- njeni zadnji poti.

Dragi rojaki in rojakinje, ki- še niste pri nobeni slovenski- podporni organizaciji, ne odla- šajte s pristopom. Danes je še- čas, jutri bo morda prepozno. Človek ne ve ne ure, ne dneva, kdaj ga obišče bolezen ali smrt.

Člane in članice tudi poziv- ljam, da skušajo pridobiti kaj- novih članov za naše društvo in- Jednote, ker v Združenih drža- vah ni nobene boljše slovenske- podporne organizacije kot je J. S. K. Jednota.

Z bratskim pozdravom,
Jacob Evans,
tajnik dr. št. 78, J. S. K. J.

Rockingham, Pa.

Društvo Ilirija, št. 145 J. S. K. Jednote je na svoji redni- mesečni seji dne 20. februarja- sklenilo, da priredi 5. marca ve- selico v prid društveni blagajni. Veselica se bo vršila v društve- nih prostorih. Društvena bla-

gajna je bila docela izčrpana in- je bilo društvo prisiljeno nekaj- ukreniti, da se blagajni malo- pomore. Društvo je sklenilo, da- plača vsak član \$1.50 v dru- štvno blagajno, brez ozira na- to, če se veselice udeleži ali ne. To naklado za veselico plačajo- tudi oddaljeni člani. Izvzeti so- le bolniki, ki so na bolniški li- sti. S članom, ki bi se protivil- plačati to društveno naklado, se- bo postopalo po pravilih. Dol- žnost vsakega društvenega čla- na je prispevati v društveno- blagajno, ker drugih dohodkov- nimamo, stroški so pa vedno.

Na veselico so, poleg članov- našega društva, vljudno vablje- ni tudi ostali Slovenci in Slo- vani v tej in okoliških naselbi- nah. Za plesateljce, lačne in- žejne bo v polni meri poskrbel- v to svrhu izvoljeni odbor. To- rej na svidenje 5. marca točno- ob sedmi uri zvečer!

Za odbor: Anton Slamič.

Republic, Pa.

Pozivljam člane in članice- društva "Vsi za enega, eden za- vse," da se polnoštevilno udele- žijo prihodnje seje, ki se bo vr- šila 20. marca. Na dotični seji- bomo razpravljali glede nabave- nove zastave in drugih potreb- ščin. Določiti bo treba datum- za razvite zastave in oddajo- radio aparata.

Torej člani, ki ste zaposleni- z ozirom na ta aparat, pridite- gotovo na prihodnjo sejo in spo- ročajte, kako stvari stojijo, da- nam bo lažje razpravljati in do- ločiti dan za oddajo radio in- razvite zastave.

Da se prihodnje seje udele- žite vsi, je potrebno vsled tega, da ne bo pozneje kakšnega pre- rekanka glede sprejetih skle- pov, ker bomo prizadeti vsi, to- je vsak nekoliko. Pravilno je- torej, da vsak član ve kako za- deva obstoji.

Kot ste čitali v zapisniku se- je glavnega odbora, je za leto- 1927 zopet prosta pristopnina in- razpisane so zopet lepe nagra- de. Podajmo se torej na delo, da bomo tudi konci tega leta- opravičeni do kakšne nagrade. Če vsaki sedanjih članov dobi- vsaj po enega novega, bo dru- šstvo šlo pred koncem leta nad- 160 članov. Torej na delo!

Mike Unetich,
tajnik dr. št. 171, J. S. K. J.

Republic, Pa.

Ko je pri seji našega društva- "Vsi za enega, eden za vse" pri- šlo na dnevni red čitanje raču- nov, prečitano je bilo tudi, da- je naše društvo prejelo prvo in- največjo nagrado za leto 1926. In sicer smo prejeli nagrado- \$100 za nove člane našega od- raslega oddelka in \$5 za člane- mladinskega oddelka, skupaj to- rej \$105. Razume se, da smo- bili vsi člani veseli in ponosni- in se tem potom iskreno za- hvalimo glavnemu odboru J. S. K. Jednote.

Pa tudi mene kot tajnika ve- že dolžnost, da se zahvalim- glavnemu odboru za krassen dar, namreč za zlato pero in svinč- nik. To je bilo poslano na naše- društvo, in člani so odločili, da- sem tega posebnega darila de- ležen jaz, češ, da sem največ- pripomogel, da smo v lanskem- letu dosegli tako lepo število- članov, namreč 82 smo dobili- novih članov, devet pa jih je- prišlo s prestopnim listom. Hvala vam sobrat za vaše delo- in priznanje, ob enem pa naj- nam bo prva nagrada v izpod- budo, da si jo skušamo pridobi- ti tudi v tekočem letu.

Mike Unetich,
tajnik dr. št. 171, J. S. K. J.

Pittsburgh, Pa.

Ko je posijalo solnce društva- sv. Stefana, št. 26 J. S. K. Jed- note. Bila je noč, studena noč, toda s sobratom tajnikom je- spala moč. Že v začetku vse- davnine, v večno knjigo zgo- dovine, je zapisal čas, da za te- mo solnce vzhaja in svoboda zla- ta pride. In prišel je slavni dan, ko vstal je velikan. Sinila- je iskra skozi noč, iz črne tmi- ne vzdignila se moč. Zastajalo

je spoznanje: vstanite bratje, vaše je sijanje! In vstal je brat- naš preroben, s svetlobo- dneva pomlajen. Vstal je in- zbral bratov čete, za svobodo- sveto vnete. In stopal je s ko- rakom zmagovalnih, kitajski zid- podirajočih. Z njim vstale so- čete bratov stoterih, bratov- stoterih in sester. Naš tajnik, vodja čet, je na pohodu v brat- ski svet že dolgih petindvajset- let, z njim bratov, sester sto- krat pet. Uspeh krassen pri- najzmo mu, in čast kot bratje- dajmo mu!

Z bratskim pozdravom,
Jacob Saver,
blagajnik dr. št. 26, J. S. K. J.

Ely, Minn.

Vsem članom in članicam- društva sv. Cirila in Metoda, št. 1 J. S. K. Jednote javljam, da je društvo na svoji redni se- ji dne 13. februarja potrdilo- zapisnik, glasom katerega se v- kratkem ustanovi iz članov in- članice pevsko in dramatično- društvo. Tvorili ga bodo tudi- podporni člani in članice. Dru- šstvo bo obratovalo neodvisno, po- lastnih navodilih. V ta na- men bi želel, da se kar največ- članov in članice udeleži zboru- vanja dne 13. marca popoldne.

Mislím, da je želja mnogih- članov in članice, da se ta ideja- v kratkem uresniči, ker jim le- pa slovenska pesem še vedno se- že v srca. Žalostno je, da pri- tolikem številu podpornih dru- štev nimamo — tej naselbini- društva, ki bi nam moglo o pri- liki prirejati dramatične pred- stave in nas razveseliti r lepe- slovensko pesmijo. Tudi o pri- liki izgube sobrata ali sestre bi- bilo umestno, če bi se zapela- žalostinka v zadnji pozdrav. Takega društva dozdaj še nima- mo. V prvi vrsti bo treba, da- dobimo dobrega pevovodjo v- našo sredo. O priliki kaj več- o tem.

Jos. J. Peshel,
zapisnikar dr. št. 1, J. S. K. J.

S pota.

Mestece Helper v državi Utah- spada med prav tipična mesta- našega romantičnega zapada. V- bližini so lepe farme in sadni- vrtovi, in vse na okoli so raz- treseni premogeti rovi. Helper- je nekako središče tamkajšnih- premogarskih naselbin. Do zad- njega časa se je v tamkajšnih- premogovnikih delalo vsaki dan, zdaj pa so muhaste kompanije- začele deliti nezaželjene praz- nike svojim delavcem v raznih- rovih. Mudil sem se, prisiljen- vsled bolezni, v Helperju in- okolici dalje časa kot sem na- meraval. Januar in februar- sta bila prilično lepa in gorka; včasih je padlo malo snega, toda- ga je solnce hitro uničilo.

Se še kaj oglašim v Novi Do- bi iz drugih krajev, katere bom- na mojem potovanju dosegel- Pozdravi!

Matija Pogorelec.

Claridge, Pa.

Sporočati mi je žalostno vest, da je dne 17. januarja neizpros- na smrt pretrgala nit življenja- sosestri in sorodnici Ani Lazar. Pokopali smo jo dne 20. janu- arja. Da je bila priljubljena- med rojaki in drugorodci, je po- kazal njen veličasten pogreb. Pokojnica je bila članica dru- štva sv. Mihaela, št. 40, J. S. K. Jednote in je leta 1906 razvila- zastavo istega. Članstvo ome- njenega društva jo je, kljub- slabemu vremenu, polnoštevilno- spremilo na njeni zadnji poti.

Naj počiva v miru in lahko ji- bodi ameriška gruda.

Frank Zupančič,
član dr. št. 40, J. S. K. J.

Pittsburgh, Pa.

Članom društva sv. Jožefa, št. 12 J. S. K. Jednote nazna- njam, da mora biti vsak naš- društveni član tudi član Slove- nskega Doma. Članarina, kate- ro bom pobiral na prihodnji se- ji znaša 50 centov. Vsak dobi- tudi člansko kartico. Na prihod- nji seji se bo pobiralo tudi po- deset centov od člana za venci- namreč od tistih, ki se niso pla-

čali. Dne 28. januarja je umrl- naš dolgoletni član John Za- gorc na Broughtonu, Pa.

Z bratskim pozdravom,
Frank Alic,
tajnik dr. št. 12, J. S. K. J.

Chisholm, Minn.

Člani društva sv. Jožefa, št. 30, J. S. K. Jednote v Chisholm, Minn., so tem potom vabljeni, da se polnoštevilno udeležijo- seje, ki se bo vršila dne 6. mar- ca. Na dotični seji bo treba- ukrepati o različnih važnih za- devah. Razmotrivati bomo mo- rali tudi o veselici, ki se bo vr- šila na velikonočni ponedeljek. Torej, pridite na sejo vsi! — Z bratskim pozdravom
Rudolph L. Kmett, tajnik.

Ringo, Kans.

Vse enakopravne člane in- članice društva Sunflower, št. 152 J. S. K. Jednote obveščam, da smo sklenili na redni seji- dne 20. februarja, da plača vsak- po 25 centov v društveno bla- gajno. Neenakopravni člani, te- je tisti, ki so zavarovani samo- za smrtnino, plačajo samo po- 15 centov. Toliko v naznanje- vsem.

S sestrskim pozdravom,
Mary Bernick,
tajnica dr. Sunflower, št. 152,
J. S. K. Jednote.

Hermine, Pa.

Člane društva Veseli Slav- ček, št. 154 J. S. K. Jednote, ki- ne dobivajo našega uradnega- glasila Nova Doba, prosim, da- se oglašijo pri meni in mi spo- ročijo svoj pravilni naslov, da- se stvar uredi.

Z bratskim pozdravom,
Ilija Suman, tajnik.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Tem potom sporočam žalost- no vest, da nas je 20. decem- bra za vedno zapustila ljubljena- soproga, oziroma mati

Paulina Kostelo.

Četudi že malo pozno, naj- nam bo dovoljeno, da se na tem- mestu zahvalimo vsem, ki so- nam bili v tolažbo in pomoč v- kritičnem času, ki so nas obis- kali v uri žalosti, ki so darovali- vence in drago pokojnico spre- mili na njeni zadnji poti. Da- je bila pokojnica priljubljena- med Slovenci in drugorodci, ka- zal je njen pogreb.

Pokojnica je bila rojena v- Vačah pri Litiji leta 1887. V- to deželo je prišla pred 20 leti. Zapuša tu poleg svoje družine- dva brata, namreč Franka Rav- nikarja v La Salle, Ill., in Johna- Ravnikarja nekje v Montani. Ena sestra biva v stari domovi- ni, druga pa je pred petimi me- seci umrla v Oglesby, Ill. Po- kojna Paulina Kostelo je bila- večletna članica društva Dani- ca, št. 124 J. S. K. Jednote v- La Salle, Ill. Člani in članice- omenjenega društva so nam bi- li v veliko pomoč in tolažbo.

Najlepša hvala vsem!
Ti pa, ljubljena soproga, ozi- roma mati, počivaj v miru in- lahka ti bodi ameriška zemlja. Žalujoci ostali: John Koste- lo, soprog in štiri sinovi. La Salle, Ill., 21. februarja, '27.

Čudo prečudno.

Ali ni čudno, da izgubi tožbo- oljni magnat, ki ni samo milijon- nar, ampak večkratni milijonar. Pa se je to pripetilo Edwardu- L. Dohenyju, ki si je nekako- pod roko prilastil bogato Elk- Hills mornariško oljno rezervo- v Californiji. Stric Sam je to- žil in tožba se je vlekla skozi- vse instance, dokler ni dosegla- najvišjega zveznega sodišča v- Washingtonu. Najvišje sodišče- je te dni odločilo, da je bila- Dohenyjeva pravica izkoriščati- omenjeno oljno rezervo pridob- ljena nelegalno in goljufivo. Vsled tega mora Doheny vrniti- zvezni vladi, oziroma ameriške- mu narodu, bogato oljno re- zervo, brez vse odškodnine.

ALICINA IZPOVED

JACK LONDON
(Za N. D. — V. J. V.)

"Izredno dobro je za slabe- oči, da te zopet vidijo," dejal je- Hodge. "Kako hitro leta teko! Prav izborno izgledaš in tajna- večne mladosti ti je dobro po- znana."

Alice se je pričela smeja- ti vsled takega pozdrava, kate- ru se je zahvalila baš po kra- ljevem polineškem načinu.

"My, my," nadaljeval je Cy- rus; "v onih davnih časih sem- bil pravi deček!"

"Pravi deček," odvrnila je- Alice.

"Nič drugega nisem znal, ne- go uganjati neumnosti, v onih- davnih časih."

"Se li še spominjaš one noči, ko se je tvoj voznik vpijanil, in te pustil pri meni?"

"S-s-sh," nadaljeval je Hodge- "Oni japonski voznik je dovršil- višjo šolo in zna angleščino- boljše, kakor ti in jaz. In poleg- tega mislim, da se ne motim, ako- trdim, da je on ogleduh za- japonsko vlado. Torej, čemu- naj mu vso preteklost omeni- mo? In poleg tega, tedaj sem- bil tako mlad. Saj se spomi- njaš..."

"Da, tvoja lica so bila tako- sveža in rdeča, kakor koža do- zorele breskve, predno jo napa- dejo muhe, ki so jih k nam za- nesli od Sredozemskega morja," priznala je Alice. "Mislim, da- se ne motim, ako trdim, da si- se tedaj le enkrat na teden- obril. In bil si uprav krassen- dečko. Se li še spominjaš na- ono hula, katero smo spisali te- bi v počast, ono —"

"S-s-sh!" pripomnil je Hodge; "vse to je pokopano in pozab- ljeno. In najboljše je, ako- ostane pozabljeno."

In pri tem je Alice opazila, da v njegovih očeh ni več one- ga mladeniškega ognja, kate- ra je opazila v njegovih očeh- pred davnimi leti. Pač je pa- takoj videla, da so njegove oči- postale nekako špekulativne, in- raziskovalne, tako da so segale- v njeno dušo in zahtevale od- nje nekako zagotovilo, da ona- ne bo oživila svojih spominov- na svojo in njegovo preteklost.

"Vera je povsem dobra stvar- za nas, ki smo dosegli takozva- no srednjo starost," dejal je- nek drugi stari prijatelj. Te- daj je on baš zidal prekrasno- hišo na Pacific Heights; tudi se- je on nedavno v drugič oženil- in ko je srečal Alice je bil baš- na potu na pomol, da pozdravi- svoji dve hčeri, kateri sta se- vračali domov iz vseučilišča- Vassar, kjer sta položili zadnje- izpite. "Vera nam je zelo po- trebna na stare dni, Alice. Ona- nas nekako omeha, kajti vera-

"Za tebe sem vedno čutil is- kreno 'aloho' (iskreno sočutje), Alice," dejal je nek član sena- ta, ki je bil prav debel in tudi- plešast.

In zopet nek drugi, ki je bil- odvetnik in stari oče: "Bila- sva vedno prijatelja, Alice. In- vedeti moraš, kadarkoli potre- buješ kakih zakonitih nasve- tov, ali ako potrebuješ pravih- nasvetov in pravnega dela, po- tem pridi k meni — vse bom- zate storil brezplačno, zgolj na- ljubav spominov iz našega- starega prijateljstva."

In potem je prišel k njej baš- nas nekako omeha, kajti vera-

nas napoti nekako do tolerant- nosti, tako da odpuščamo sla- bostim drugih ljudi; posebno- še slabosti mladosti — drugih- ljudi, kateri so igrali visoko in- nizko, ne da bi vedeli, kaj so- tedaj počeli."

"In potem je nestrpnost čakal- na odgovor."

"Yes," dejala je Alice. "Vsi- smo se rodili z namenom, da- grešimo, in uprav nemogoče je- živeti brez grehov. Toda jaz- se bom znebila vseh grehov. Kajti moram se jih znebiti."

"Toda ne pozabi, Alice, v- onih davnih časih, sem bil ve- dno pošten; in ti in jaz se nik- dar nisva sporekla."

"To je pravilno; skregala ga- nisva niti one noči, ko si prire- di oni divni 'luau', ko si bil baš- enindvajset let star, in ko si- zahteval, da se morajo vse ča- se po vsaki zdravici razbiti. Se- veda si vso škodo pošteno pla- čal."

"Pošteno sem plačal," zatrje- val je nekako prosljivo.

"Pošteno," pritrdila je Alice. Z denarjem, katerega si mi dal, nakupil sem več nego dvojno- število čaš in krožnikov, tako da- ko smo priredili naslednji 'luau', imela sem stoidvajset krožni- kov, in mi ni bilo potreba kro- žnike in čaše izposojevati pri so- sedih. In naslednji 'luau' je- priredil — kakor ti je znano — Lord Mainweather, saj se ga- spominjaš."

"Lumpala sva skupaj, ko smo- bili v Mana," odvrne njen sta- ri prijatelj. "Tedaj smo se ve- selili kar dva tedna v oni hiši. Toda Alice, saj veš, jaz namreč- mislim, da je verski business- prav dobra stvar in še boljša, nego 'all right.' Vendar pa mo- ram pripomniti, da nikakor ni- pravilno, ako postaneš popolno- ma verska. In, ako se izpoveš, potem prosim, ne pripoveduj- mojih grehov. Kaj neki bodo- moje hčerkice mislile, ako izvedo- povest o razbitih čašah in kro- žnikih!"

"Za tebe sem vedno čutil is- kreno 'aloho' (iskreno sočutje), Alice," dejal je nek član sena- ta, ki je bil prav debel in tudi- plešast.

In zopet nek drugi, ki je bil- odvetnik in stari oče: "Bila- sva vedno prijatelja, Alice. In- vedeti moraš, kadarkoli potre- buješ kakih zakonitih nasve- tov, ali ako potrebuješ pravih- nasvetov in pravnega dela, po- tem pridi k meni — vse bom- zate storil brezplačno, zgolj na- ljubav spominov iz našega- starega prijateljstva."

In potem je prišel k njej baš- nas nekako omeha, kajti vera-

(Dalje na 4. strani)

Vrednost vložne knjižice

V pismih, ki jih prejemo od strank, opazimo- večkrat zagotovilo, da nalože pri nas denar kakorhitro- spravijo v to svrhu večji znesek skupaj.

Res je, da večji znesek več zaleže, ni pa to pravi- len prihodek naloganja. Dokler imate denar v žepu, v- predalu ali mogoče celo v nogavici, je izpostavljen raz- nim nevarnostmi, zlasti skušnjavi, da ga potrošite brez- posebne potrebe.

Če pa naložite denar v sigurni banki, se tej nevar- nosti izognete. Vložna knjižica ima poleg drugih tudi- to prednost, da Vas lahko obvaruje nepotrebnih izdat- kov, ki so Vaša popolna izguba. Naložen denar je pa v- slučaju resnične potrebe vrednost, ki se ne da izraziti- v številkah.

Vloge od \$5.00 naprej obrestujemo po 4% za zne- sek, ki je vložen prvega dne vsakega meseca. Poleg- tega Vam nudi varnost, postrežbo in vse druge ugod- nosti domača, po vseh Združenih državah priznana—

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

L. N. TOLSTOJ

HADŽI-MURAT

Poslovenil Vladimir Levstik.

Vavila je bil v resnici pijan; napil pa se je zato, ker je bil pri orožarju na godovanju. Vrnivši se domov, je v mislih primerjal svoje življenje z življenjem orožarja Ivana Matvejiča. Ivan Matvejič je imel dohodke, bil je oženjen in je upal dobiti čez leto dni odpuščanje iz službe; Vavilo pa so vzeli še dečka v grad, to je, za služabnika gospodi, in zdaj mu je bilo že preko štirideset let in še vedno ni bil oženjen, ampak je živel pri svojem zanikarnem gospodarju dolgočasno pohodno življenje. Gospod je bil dober, tepel ga ni preveč, ali vendar, kakšno je bilo to življenje! "Obljubil mi je svobodo, kadar se vrneva s Kavkaza; toda kam naj se obrnem s svobodo? Pasje življenje!" je premišljeval Vavila. In tako zelo se mu je zahotelo spati, da je v strahu, da ne bi kdo prišel in česa odnesel, zakavljaj hišna vrata in zaspal.

Poltorackij je stopil v sobo, kjer je spal skupno s tovarišem Tihonovim.

"Nu, kako, ali si spet izgubil?" je dejal Tihonov, zbudiš se. "O ne. Sedemnajst rubljev sem priigral in buteljko Cliquot smo izpili."

"In Marjo Vasiljevno si gledal?"

"In Marjo Vasiljevno sem gledal," je ponovil Poltorackij. "Kmalu bo treba vstati," je dejal Tihonov. "Ob šestih korakamo."

"Vavila!" je kriknil Poltorackij. "Glej, da me lepo zbudiš ob petih jutraj!"

"Kako naj vas budim, ko me tepete za to?"

"Pravim, da me zbudi. — Slišiš?"

"Slišam."

Vavila je odšel ter odnesel škornje in obleko.

Poltorackij pa je legel v posteljo; smehljaje, si je prižgal cigareto in utrlil svečo. V temi je videl pred seboj smehljajoči obraz Marje Vasiljevne.

Pri Voroncovi niso takoj zaspali. Ko so gostje odšli, je Marja Vasiljevna stopila k možu, ustavila se pred njim in rekla strogo:

"Eh bien, vous allez me dire ce que c'est?" (Nu, povej pri tej priči, kaj je?)

"Mais, me chere . . ." (Ali, draga moja.)

"Pas de ma chere! C'est un émissaire, n'est-ce pas?" (Nič draga moja! Odposlanec je bil, ne-li?)

"Quand meme je ne puis pas vous le dire." (Ako bi tudi bil, ti ne morem povedati.)

"Vous ne pouvez pas? Alors c'est moi qui vais vous le dire." (Ne moreš? Tak ti povem jaz.)

"Vous?" (Ti?)

"Hadži-Murat, jeli?" je rekla kneginja, ki je slišala že nekaj dni govorice o pogajanjih s Hadžijem-Muratom in je menila, da je bil sam pri njenem možu.

Voroncovi ni mogel tajiti, pač pa je razočaral ženo s pripombo, da ni bil Hadži-Murat, ampak le oglednik, ki mu je sporočil, da se želi Hadži-Murat jutri sestati z njim na tistem kraju, kjer je odredena sečnja šume.

Sredi enoličnega življenja v trdnjavi sta bila mlada Voroncova, on kakor ona, vesela tega dogodka. Pokramljala sta še, kako prijetna bo novica njegovemu očetu, in legla nato ob treh jutraj spat.

IV.

Po zadnjih treh nočeh, prečutih na begu pred muridi, ki jih je Šamil poslal proti njemu, je zaspal Hadži-Murat takoj, kakor hitro je odšel Sado iz koč, voščivši mu lahko noč. Spal je oblečen, oprt na roko, ki je tonila s komolecem v rdeče puhove blazine, katere mu je podložil gospodar. Pri zidu, nedaleč od njega, je spal Eldar. Eldar je ležal na hrbtu, široko razteza je silne mlade ude, tako da so bile njegove visoke prsi s črnimi redeniki na beli črkeski višje od sveže obrite, modrikaste glave, ki mu je visela z blazine nazaj. Njegova otroško izbočena vrhnja ustnica, jedva pokrita z rahlim puhkom, se je dvigala in spuščala, kakor bi srebala. Spal je tako kakor Hadži-Murat, oblečen, s samokresom in kinžalom za pasom. V hišnem komnu je dogorevalo dračje in v zapečku se je blede svetila nočna luč.

Sredi noči so zaškripala vrata v gostinsko izbo. Hadži-Murat je takoj vstal in segel po samokres. V izbo je stopil Sado, mehko korakaje po ilovem tlaku.

"Kaj hočeš?" je vprašal Hadži-Murat, kakor da sploh ni spal.

"Premisliti treba," je rekel Sado in sedel pred njim na tla. "Neka ženska te je videla s strehe, ko si jahal mimo, in je povedala možu; zdaj ve že ves aul. Pravkar je pritekla k ženi sosed, da, rekoč, da so se starci zbrali v džamiji in te hočejo ustaviti."

"Odtod moram," je dejal Hadži-Murat.

"Konja sta pripravljena," je rekel Sado in naglo odšel iz koč.

"Eldar," je šepnil Hadži-Murat. Eldar, slišavši svoje ime, in kar je bilo glavno, glas svojega gospodarja, je skočil na silne noge in si popravil kučmo. Hadži-Murat je nadel orožje in plašč in Eldar je storil enako; nato sta oba molče stopila iz koč pod prstrešek. Črnooki deček je pripeljal konja. Ob peketu kopit po steptani ulici je nekdo omolil glavo izza vrat sosednje koč in kmalu nato je stekla človeška postava v hrib proti džamiji, ropotaje z lesenimi podplatmi.

Meseca ni bilo, samo zvezde so jasno sijale na črnem nebu in v temi so se videli strešni obrisi koč, najbolj pa zgradba džamije z minaretom v gornjem koncu aule. Iz džamije se je razlegal hrup glasov.

Hadži-Murat je naglo vzel puško, vteknil nogo v tesni stre men ter se spretno in neslišno zavijtil v visoko, blazinasto sedlo.

"Bog vam povrni," je dejal, obračaje se h gospodarju, do čim je s privajeno kretnjo desne noge iskal drugega stremena. Nato se je z bičem rahlo doteknil dečka, ki mu je držal žival, v znak, da naj se umakne. Deček je odstopil in konj je krenil z veselim korakom iz prehoda na glavno cesto, kakor bi vedel sam, kaj mu je storiti. Eldar je jahal zadaj, Sado v svojem kočuhu pa je skoraj tekkel za njima, skakaje zdaj na to, zdaj na ono stran tesne ulice. Pri izhodu na cesto se je pokazala senca, za njo še ena.

"Stoj! Kdo si? Ustavi se!" je kriknil glas in nekaj ljudi je zastopilo cesto.

Hadži-Murat se ni ustavil, pač pa je potegnil samokres izza pasa in pognal konja v hitrejši tek naravnost proti ljudem, ki so mu zastopali pot. Ljudje na cesti so se razmeknili in Hadži-Murat je urno zdirjal po cesti navzdol, ne da bi se oziral. Eldar je jahal v nagel drnec za njim. Zadaj sta počila dva strela in dve krogli sta prižvižgali, a nista zadeli ne njega ne Eldarja. Hadži-Murat je dirjal z neizpremenjeno hitrostjo. Ko je prejahal do tristo korakov, je ustavil zasoplega konja in prisluhnil. Spremaj v globini je šumela deroča voda. Zadaj je slišal petelne, ki so se preklikavali v vasi. Sredi teh glasov se je zdajci začul konjski topot in govorjenje, bližajoče se izza hrbta. Hadži-Murat je pognal konja v prejšnji enakomerni dir.

Preganjalec so jahali v skok in kmalu dohiteli Hadžija-Murata. Bilo jih je do dvajset jezdecev, vaščanov, ki so hoteli zadržati begunca, ali pa — da bi imeli pred Šamilom čisto vest — vsaj storiti tako, kakor bi ga hoteli ustaviti. Ko so se približali toliko, da jih je videl v temi, je Hadži-Murat obstal, izpuštil povodec, odpel s privajeno kretnjo leve puškin tok in vzel z desnico orožje iz njega. Eldar je storil enako.

"Kaj hočete?" je kriknil Hadži-Murat. "Ujeti me hočete? Nu, lovite me!"

To rekši je vzdignil puško k licu.

Vaščani so se ustavili. S puško v roki se je spustil Hadži-Murat v globel. Konjeniki so jahali za njim, ne da bi se približali. Ko je dospel Hadži-Murat na drugo stran soteske, so mu zaklicali preganjalci, naj vsaj posluša, kar mu imajo povedati.

V odgovor je Hadži-Murat ustrelil s puško in pognal svojega konja v skok. Ko ga je ustavil, ni slišal več ne gonje za seboj ne vaških petelinov, tem razločnejše pa v gozdu žubor vode in zdaj pa zdaj jokanje virja. Črna stena goščave je bila že čisto blizu. Gozd je bil tisti, v katerem so ga čakali njegovi muridi.

Dospel do njega, se je Hadži-Murat ustavil, zajel polna pluća zraka in zažvižgal; nato je utihnil in prisluhnil. Čez minuto se je začel iz šume prav takšen žvižg. Hadži-Murat je zavil s ceste in krenil v gozd. Ko je prejahal sto korakov, je zagledal med debli ogenj, človeške postave, ki so sedele okrog njega, in osedlanega konja, napol osvetljenega po plamenu in skopčanega na treh nogah. Pri ognju je sedela trojica ljudi.

Eden izmed njih je naglo vstal, stopil k Hadžiju-Muratu in mu podžgal udo in stremen. Bil je pobratim Hadžija-Murata, ki mu je vodil gospodarstvo.

"Pogasite ogenj," je rekel Hadži-Murat, stopaje s konja.

Možje so jeli razmetavati ogenj in teptati goreče veje.

"Ali je bil Bata tu?" je vprašal Hadži-Murat, stopivši k plašču, ki je ležal razgrnjen na tleh.

"Bil. Ze davno je odšel s Kanom-Mahomo."

"Kod sta krenila?"

"Toda," je odgovoril Henefi, kačoz smer, nasprotno tisti, iz katere je prihajal Hadži-Murat.

"Dobro," je dejal Hadži-Murat; snel je puško s hrbta in jo začel nabijati. "Čuvati se je treba, lovili so me," je dodal, obračaje se k človeku, ki je gasil žerjavico.

(Dalje prihodnjič)

ALICINA IZPOVED

(Nadaljevanje iz 3. strani)

na božični večer neki bankir; v rokah je držal službeno izgledajočo envelope, katere je potem njej izročil.

"Nekako po naključju," pridel je govoriti, "ko so moji vslužbeni preiskovali zemljeknjizbe doline Iapio, pronašli so, da je na tvojem tamošnjem zemljišču vključena tabulacija dveh tisoč dolarjev — namreč na zemljišču, katero je dano v najem Kitajcu Ah Chinu kot rižovo polje. In pri tem so moje misli poletale nazaj, ko smo vsi bili mladi in podivjani. In pri tem se mi je srce ogrelo vsled spominov na tebe — pa sem zemljiščno vključbo onega dolga razknjižil kot 'aloho,' da te tako oblagodarim."

Pa tudi njeni lastni ljudje niso pozabili staro Alice. Njena hiša je nakrat postala nekak Meka domačih mož in žensk, kateri so prihajali običajno šele potem, ko je nastal mrak, in kateri niso nikdar prišli brez darov — prinašali so sveže, jedva vjete sipe ali oklope; prinašali so opiheje in limuje, košare polne aligatorjevih hrusk; pokalne koruze, katere najprej dozori na otoku Oahu; mango in zvezdna jabolka; prinašali so taro roza — in rudeče boje; mlade prešičeve odojke, bananske "poi," kruhovo sadje in rake, katere so vjeli onega istega dne v Pearl Harbor.

In Mary Mendana, žena portugalskega konzula, prinesla je v dar pet dolarjev vredno škatljo candy zajedno s svileno mandarinsko jopico, katere bi na vsaki razprodaji, veljala tričetrt stotine dolarjev. — In Elvira Miyahara Makaena Yin Gapova, žena Yin Gapa, boga tega Kitajca, prinesla je osebo no v Alicino hišo kar dva cela zavoja pina-bлага iz Filipinov in ducat parov svilenih nogovic. Tako je minjeval čas, in Abel Ah Yo si je vbijal glavo, kako bi omečal Alicino srce, dočim se je Alice borila sama s seboj za svojo dušo — medtem, ko je najmanj polovica mesta Honolulu pričakovala, kako se bo vsa zadeva završila. Carnevalski teden je minol; tudi polo

in običajne dirke so prišle in se končale in proslava četrtega julija se je hitro bližala, ko se je Abel Ah You posrečilo osvojiti in premagati trdnjavo Alicinega upora. To se je zgodilo tedaj, ko se je poročalo o Abel Ah Yojeveji definiciji večnosti.

Sveda moramo priznati, da se tudi Abel Ah You, baš kakor Billy Sunday, ni vedno posrečila njegova definicija, toda o tem ni nihče na celem otočju vedel, in njegova ocena kot misijonar, je bila vedno stropocentna.

In one noči je bilo njegovo pripovedovanje tako uspešno, da je "spreobrnil" mnogo svojih "spreobrncev," kateri so poklekli in vzdihovali ter stekali med neštevilnimi novimi spreobrnci, ki so žareli v svojem binkoštnem ognju z eno s pol stotnje-zamorskih vojakov 25. infanterijskega polka, ducatom vojakov 4. polka naše konjenice, ki se je mudila na Havaii na svojem potu na Filipine, in ravno tolikim številom pijanih mornarjev naše vojne mornarice, gospodičami dvomljive kakovosti iz Iwilei in skoraj polovico postopačev, ki so domovali na obrežju.

Abel Ah Yo, ki je kot uzor simpatičnosti (vsled svoje četrtonarodne zmesi), poznal značaje človeštva, baš tako, kakor Alice Akana, ali pa še boljše, je povsem dobro vedel, kaj počne, ko je v onej zgodovinski noči ustal, ter pričel propovedovati o bogu, peku in večnosti in sicer baš po načinu, po katerem je segel Alici v srce in njeno dušo. Po naključju je namreč izvedel za njeno največjo slabost. Najprej je izvedel, da je Alice, kakor vsi ljudje Polinezijske, pred vsem ljubila naravo — in potem je pa tudi doznal, da se Alice najbolj boji potresov in vulkaničnih izbruhov.

Tekom minulih let je živela nekaj časa na Velikem Otoku ali Havaii, in baš tedaj se je tamkaj pojavil potres, ki je podrl kar vse slamnate koč, tako da se je ona koč, v kateri je prenočevala, podrla na njo; tudi je imela priliko videti, kako je ognjeno rudeča lava tekla na

vzdol po strminah ognjenika Mauna Loa in razdejala vse ribnike, črede goveje živine, vasi in ljudi, ki so bili slučajno na poti lavinega toka.

In baš tekotom noči pred misijonom, imeli so tudi v Honolulu mali potres, vsled katerega Alice Akana ni mogla spati. Jutranje časopisje je potem priobčilo vesti, da je Mauna Kea pričela metati lavo visoko v zrak in da se je v žrelu Kilau-za nabralo lave skoraj do vrha. In ko je prišla k propovedi, bilo je njeno srce polno misli o grozotah tega sveta in večnem veselju življenja na "onem svetu." Vsled tega se je Alice vsedla v prvo vrsto klopi, kajti njeno duševno razpoloženje je bilo tako, kakoršno nazivamo pri nas "on the jumps."

Abel Ah Yo je potem vstal in se dotaknil najvznemirjivejšega dela njene duše. Najprej je opisal naravo boga na stereotipen način in ko je potem tega stereotipičnega boga vsled svojega četverojezičnega daru zopet oživil v pidgin-angleščini in pidgin-havajščini, govoril je o dnevu, ko bo bog, kljub svoji neskončnosti potrpežljivosti, naročil svetemu Petru, naj zaključi svoje dnevne knjige in zapisnike in ukazal svetemu Gabrielu, naj pozove vse duše na sodnji dan — in ko bo s svojim gromovitim glasom zakričal: "Welakahao!"

(Dalje prihodnjič)

Ako imate kakšno številko Nove Dobe odveč, dajte jo prečitati vašemu prijatelju. S tem ga boste seznanili z J. S. K. Jednoto in morda na ta način pridobite novega člana za našo nepristransko podporno organizacijo.

Prvo letošnje
Skupno potovanje v
stari kraj

priredimo na francoskem parniku "PARIS", ko odpluje iz New Yorka

NA 23. APRILA 1927

"Paris" je zlasti za tretji razred priznana najboljši parnik. Kakor na dosedanjih skupnih potovanjih se bodo tudi to pot nudiše našim potnikom razne posebne ugodnosti in naš zastopnik bo potnike spremljal prav do Ljubljane.

Potniki naj se čim prej prijavijo, zlasti ne-državljeni, da jim bomo mogli preskrbeti še pred odhodom povratno dovoljenje (Permit), na podlagi katerega se bodo lahko nemoteno vrnili nazaj v Ameriko.

Drugo skupno potovanje se vrši istotako na parniku "Paris" in sicer 4. junija.

Razume se, da Vas lahko in radi odpravimo z vsakim drugim parnikom.

Ravno tako se vselej obrnite na nas: 1) kadar ste namenjeni poslati denar v stari kraj; 2) če želite dobiti denar iz starega kraja; 3) ako ste namenjeni dobiti kako osebo v to deželo; 4) kadar rabite kako pooblastilo, izjavo, pogodbo, ali kak drugo notarsko listino, ali če imate kak drug opravak s stari krajem.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajšek & Česark

455 W. 42. St. New York, N.Y.

Čistimo, barvamo, popravljamo

NEW YORK

Dry

CLEANING

I. SMUK, poslovođa

6220 ST. CLAIR AVE.

Pennsylvania 2063.

Pridemo iskati in pripeljemo na dom!

MOŽKE in ženske kras-

ne najnovejše ure,

prstane, diamante, verižice

in vso drugo zlatnino. Da-

lje prave glasne Victor

gramofone, cena \$17.50 do

\$1,000; prave slovenske

Victor plošče in slovenske

in vseh drugih jezikih

PIANO ROLE; zastave in

regalije za društva. Pišite

po brezplačni cenik, kar

želite na našega sobrata:

IVAN PAJK

24 Main St., Conemaugh,

Pennsylvania.

"Ameriška
zgodovina"

To je najnovejša slovenska knjiga v Združenih Državah, ki vam na domač, priprost način jasno opiše vso zanimivo ameriško zgodovino od odkritja Amerike pa do danes.

Knjiga ni samo poučna, pač pa tudi skrajno zanimiva. Obsega 244 strani, jo krasi obilica zgodovinskih slik, in velja samo 75 centov, s poštnino pa 85 centov. Dobi se pri

"Ameriška
Domovina"

Cleveland, Ohio.
6117 St. Clair Ave.

"The Central Co."

ELY, MINN.

Moške in deške obleke in vsakovrstne potreščine.
Kadar rabite sveže svetlice, naročite jih pri nas.
Rojaki, tržite v Narodnem Domu!

ANTON ZBAŠNIK

Slovenski Javni Notar

4905 Butler Street,

Pittsburgh, Pa.

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice vsake vrste, oporoke in vse druge v notarski posel spadajoče dokumente, bodisi za Ameriko ali stari kraj. Pišite ali pridite osebno.

MATIJA SKENDER, javni notar

ZA AMERIKO IN STARI KRAJ

1122 E. OHIO ST. N. S. PITTSBURGH, PA.

Telefon: CEDAR 3472

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vse druge v notarsko stroko spadajoče spise. Pišite, telefonirajte ali pridite osebno.

Največja in najstarejša slovenska zlatarska trgovina v Ameriki. Zlatarske predmete vseh vrst, gramofone, plane in radio vseh cen in izdelkov dobite pri nas.

FRANK ČERNE

6033 St. Clair Ave. in 930 E. 79th St., Cleveland, O.

PRVI SKUPNI VELIKO-NOČNI
IZLET V JUGOSLAVIJO

s parnikom "FRANCE"
dne 2. APRILA 1927.

Na parniku nam je dodeljen poseben oddelek z lepimi kabinami po 2, in 4, postelje v sredini parnika. Potnike bo spremljal naš uradnik skozi do Ljubljane ter pazil na prtljago, da bodo potniki tem udobneje in brezskrbno potovali.

Vozni listi III. razreda stane do Ljubljane \$111.78 z vojnim davkom in železnico vred, za ven in nazaj pa \$202. — in \$5. — za vojni davek.

Kdor je namenjen potovati domov za Veliko Noč, naj se čimprej prijavi.

DRUGI SKUPNI IZLET s parnikom "PARIS"
14. maja 1927.

TRETJI SKUPNI IZLET z najnovejšim parnikom
"ILE de FRANCE," 2. julija 1927.

FRANK SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Vsi rojaki v Pittsburghu in okolici,

ki hočete sebi dobro in želite imeti enkrat eno dobro, lepo izdelano obleko, pridite in izberite si obleko pri:

R. MESNAR, 4921 Butler St., Pittsburgh, Pa.

(Tel. Fisk. 2983)